

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 610/2016 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen avoimessa yliopistossa opiskelusta työttömyysetuudella

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Krista Mikkosen /vihr näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 610/2016 vp:

Miten aiotaan varmistaa, että päätökset omaehtoisesta opiskelusta avoimessa yliopistossa tehdään kaikissa TE-toimistoissa lain mukaisesti ja keskenään yhdenvertaisesti?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Työttömyysturvajärjestelmän tarkoituksena on turvata työttömän työnhakijan taloudelliset mahdollisuudet hakea työtä ja parantaa edellytyksiään päästä tai palata työmarkkinoille korvaamalla työttömyydestä aiheutuvia taloudellisia menetyksiä. Työttömyysetuutta ei ole tarkoitettu yleiseksi opiskelun aikaisen toimeentulon tueksi.

Työttömyysturvalaissa on säädetty, että päätoimisella opiskelijalla ei ole oikeutta työttömyysetuuteen. Jos korkeakouluopintojen tavoitteena ei ole tutkinnon suorittaminen, opintoja pidetään päätoimisina, jos niiden laajuus on keskimäärin vähintään viisi opintopistettä opiskelukuukautta kohti.

Työnhakijan omaehtoista, päätoimista opiskelua voidaan joissakin tapauksissa tukea työttömyysetuudella. Kenelläkään ei kuitenkaan ole subjektiivista, ehdotonta oikeutta saada työttömyysetuutta opiskelun tukemiseksi, vaan TE-toimisto arvioi asian kunkin työnhakijan kohdalla erikseen.

Opiskelun tukeminen edellyttää muun muassa, että työnhakijalla on TE-toimiston toteama koulutustarve ja toimisto arvioi, että omaehtoisen opiskelun tukeminen on työvoimapolitiisesti tarkoituksenmukaisin keino parantaa työnhakijan ammattitaitoa ja mahdollisuuksia saada työtä tai säilyttää työpaikkansa. Lisäksi opiskelun tulee olennaisesti parantaa työnhakijan mahdollisuuksia työllistyä avoimille työmarkkinoille.

Työttömyysetuutta voidaan maksaa avoimessa yliopistossa tapahtuvan opiskelun tukemiseksi. Avoimessa yliopistossa suoritettavien opintojen päätoimisuuden arviointi on kuitenkin haasteellista. Työnhakijan opiskelusuunnitelma koostuu tyypillisesti useasta eri kurssista, joihin kuhunkin haetaan erikseen. Opiskelijat valitaan opintoihin pääsääntöisesti ilmoittautumisjärjestykses-

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 610/2016 vp

sä, joten työnhakijan opiskelusuunnitelman toteutumisesta ja opintojen päätoimisuudesta ei välttämättä ole varmuutta.

Eri alueiden työmarkkinatilanteet voivat olla erilaisia ja tilanne kullakin alueella voi muuttua ajan kuluessa. Lisäksi kunkin työnhakijan ominaisuudet ja tilanne vaikuttavat ratkaisuun. Tällaisia seikkoja voivat olla esimerkiksi aiempi koulutus ja valmius muuttaa työhön toiselle paikkakunnalle. TE-toimistojen ratkaisut opiskelun tukemisesta voivat siten olla perustellusti eri työnhakijoiden kohdalla erilaisia, vaikka kyse olisi esimerkiksi samoista opinnoista.

Opiskelun tukeminen työttömyysetuudella edellyttää opintojen päätoimisuuden ja muiden edellä mainittujen seikkojen lisäksi, että työnhakija etenee opinnoissaan. Korkeakouluopintojen katsotaan etenevän riittävästi, jos työnhakija saa tuettavaan opintokokonaisuuteen kuuluvia opintosuorituksia keskimäärin viisi opintopistettä opiskelukuukautta kohti. Jos avoimessa yliopistossa opiskeleva työnhakija ei pääse kaikille aikomilleen kursseille, myös vaatimus opintojen etenemisestä voi jäädä täyttymättä.

Työ- ja elinkeinoministeriön käsityksen mukaan opiskelun tukemista koskevaan lainsäädäntöön tai ohjeistukseen ei liity kehittämistarvetta. Jos työnhakija kokee, että TE-toimiston opiskelun tukemista koskevan ratkaisun perustelut ovat jääneet epäselviksi, hänen olisi tarkoituksenmukaisinta olla yhteydessä ratkaisun tehneeseen TE-toimistoon, joka voi tarvittaessa kertoa perusteluista tarkemmin.

Helsingissä 12.12.2016

Oikeus- ja työministeri Jari Lindström